

GAZETA WARSZAWSKA

We SRÓDĘ DNIA 26. GRUDNIA ROKU 1792

Z Warszawy dnia 26. Grudnia.
 Na Sefsyi Konfederacyi Generalney
 W. X. Litew: w Grodnie dnia 6. tego
 Miesiąca odprawioney, stało przedłu-
 żenie czasu na przewiezienie Metryk
 W. X. Lit: z Warszawy do Wilna; a
 to w następujących wyrazach:

Konfederacya Generalna Wolna W. X. Litt:
 Zaderminowawszy Sancitem swoim pod dniem
 27. 8bra Roku terażniejszego wydanym, aże-
 by Metryki W. X. Lit: naydaley w dniu 25.
 Grudnia Roku bieżącego do Wilna były prze-
 niesione; Gdy dla słabości zdrowia tu w Gro-
 dnie Ur: Grzegorza Kaczanowskiego Metrykanta
 Lit: przewiduje, iż na dzień powyżey przezna-
 czony Metryki Litewskie z Warszawy do Wilna
 przyślawione być nie mogą; przeto skłaniając-
 się do zanieśioney proźby, czas przewiezienia
 Metryk Litewskich do dnia 25. Stycznia Roku
 następującego 1793. przedłuża, y aby Metryki
 W. X. Lit: w dniu tym już w Wilnie znajdo-
 wały się, zaleca.

Z Berlina dnia 6. Grudnia. W
 Dyaryuszu Obrótów Armii naszey od
 dnia 25. do dnia 30. Listopada opisu-
 jącym Marsz teyże naszey Armii ku
 Frankfurtowi, czytamy ielsecze nastę-
 pującą okoliczność wyrażoną: Gdy na
 dniu 27. Listopada, Awangwardya na-
 sza zbliżała się do Esch, zaśtała tam o-
 koło 100. Francuzów, którzy cożywo
 wstecz cofnęli się, y z których 12. tylko
 w niewolę wzięto. Przy tym spotkaniu-
 się małym, zdarzył się niezczęśliwy
 ten przypadek, że Xiąże Wilhelm Syn y
 Adiutant Xiążęcia Brunswickiego, któ-
 rego posłano do tey Awangwardyi,
 dwa razy w nogę postrzelony został.
 Poczym przeprowadzono go do Lim-
 burga. Według zdania Felczerów, po-
 strzały te nie naruszyły kości, a zatym
 niebezpieczeństwa iakowego lękać się
 nienależy.

Z Madrytu dnia 19. Listopada. Na miejscu Hrabiego d'Aranda, który dotąd był na czele Departamentu *Interesów Zagranicznych*, mianowany teraz został Faworyt Króla y Królowey *Don E. Godoi*, niedawno Xiążęciem d'Alcudia kreowany. Hrabia d'Aranda, którego wiek podeszły służył za pretext do tey odmiany, zostanie jednak y daley jeszcze *Dzielnikiem Rady Stanu*. Do boku Xiążęcia d'Alcudia przydano doświadczonego Statystę *Don S. Liaguno*. Nazajutrz po zaszley tey odmianie, Posel *Francuski Pan Bourgoing*, nowemu Ministrowi oświadczył swą attencyą, był u niego z wizytą, y iaknylepiey przyjęty został. Ciekawie teraz wyglądamy, czy nowy Minister nazw poydzie w ślady Poprzednika swego, y czy dla nienaruszenia Pokoju z *Francuską* (lubo ieszcze nie uznana) *Rzeczpospolitą* powodować się zechce *Prawidłami* względem *Francyi* zachowywanemi dotąd?

Z Paryża dnia 30. Listop. Rada Wykonawcza pod dniem 26. następującą przedsięwzięła Rezolucya: „Rada Wykonawcza naradziwszy się o niniejszym stanie Woyny, mianowicie w *Belgium*, y zważywszy, że Nieprzyjaciółom *Rzeczypospolitey*, żadnego spoczynku ani wytchnienia dawać nie należy, owżem wżysłtkiemii siłami zwyciężać trzeba Armie onychże, y wniwecz ie obrocić pierwiey, nim się zdołają wzmocnić y do tego znowu pokrzepzyć stopnia, ażeby na nowo w stanie były attakowania albo samey *Francyi*, albo też owych Kraiów, dokąd *Francuskie* Armie wniósły Wolność; na mocy więc naradzenia się zaszłego na dniu 24. uchwaliła też Rada Wykonawcza dać rozkaz *Kommenderującemu* Generalowi *en Chef* dla *Expedycyi* w *Belgium*, scigania Nieprzyjacielskich

Armii po wżysłtkich tych mieyscach, gdzie im tylko schronienie będzie dozwolone. „

Uchwala ta, obszernie Generałowi *Dumourier* otwiera pole do rozpostrożenia Wyprawy swey *Woienney*; ale on użala się, że *Narodowy Skarb* nieprzyjął *Wexlu* przez Generała, danego *Liwrantowi Masson* na potrzeby Armii; daley Generał *Dumourier* utyskuie, że *Zjazd Narodowy* kazał wolać do *Kratek* *Kompanie Espagnac* y *Masson*, które ważną *Kraiovi* przyługę uczyniły, dostarczając rzetelnego wsparcia dla Armii wtedy, kiedy teyż Armii braknęło na funduszu. Naostatku y na to narzeka *Dumourier*, że *Propozycya* przez niego uczyniona, względem przyjęcia *Liwrunków* dla Armii na swą *Osobę*, została odrzucona. Ponawia on teraz swe żądanie, wyrażając iak następuje: „W *Belgium* zostawaliśmy bez *Magazynów*, bez *placy*, bez *Szpitalów*, bez *pieniędzy*. *Naprzykzamy* się naszym *Przyjaciółom*, zanosząc do nich rozmaite *Rekwizycye*: bez *zapałów* dłuższvch, żyjemy tylko na dzień, y gdyby *Męstwo Francuzów* nietrzyმაło, tedy iuż dawno byłoby pó *Kampanii*, dla niemożności kontynuowania onęy. Ponawiam więc żądanie moje, y z tym warunkiem tylko zatrzymał ieszcze *Kommandę* nadal. *Kontrakty* w *Belgium* poczynione, te zbawiły *Francyą*. Ja zawarłem te *Kontrakty*, ia sam ieden w odpowiedzi jestem za nie, skoro są nagany y kary godne. Odbierzcie mi *Kommandę*, przyzwycie mnie do *Kratek*, *Głowa* moja, z iaką *spokojnością* *Laurowe* nosiła *Wieniec*, z tymże samym nieobrużzeniem się, znieście y wytrzymajcie *Cios Toporu*. Chciejcie tylko ratować *Armią*. „ *Zjazd Narodowy* odesłał *List* Generała *Dumourier*, do *Deputacyow* *Woienney* y *Skarbowey*.

Kommissarze przy Armii Południowej w Liście wczora zwiastowali, że Awangwardya Generała *Anselma* została od Nieprzyjaciela atakowana, y do cofnienia się wstecz przymuszona; poczym Generał *Anselme* ruszył sam dla Sukkurfowania Awangwardyi.

Z Paryża dnia 30. Listop: Na Seffyi Narodowego Zjazdu d. 27. stał Dekret następujący: *Sabaudya* od-tąd będzie częścią *Rzeczypltey Francuskiej*, y ma składać *Francuski* 84. Departament, pod imieniem *Departamentu de Montblanc*; Powfzechniejsze y Elekcyjne Zgromadzenia nowego Departamentu tego, obiorą 10. Deputowanych do *Narodowego Zjazdu*, y 4. Kommissarzów pojedzie tam na miejsce, dla podzielenia Departamentu tego na Powiaty, y Kantony.

Po rozmaitych Departamentach Kraiowych, panuje niedostatek Zboża. Z tey przyczyny, dzieją się wielkie zamieszkania, y lękać się trzeba skutków barzo niebezpieczliwych y Scen okropnych.

Listy prywatne z *Madrytu* donoszą, że za odmianą zaszła w *Ministerium* w *Madrycie*, nastąpi także odmiana Politycznego Systema Dworu *Hiszpańskiego* względem *Francyi*.

Przeszły Sekretarz *Legacji Angielskiej* w *Paryżu*, Pan *Lindsay*, z *Londonu* tu przyjechał. Głofszą, że ma zlecenie imieniem Dworu swego deklarować, iż rzeczony Dwór nie zezwoli na naruszenie Traktatów względem *Zeglugi na Rzece Skaldzie* zawieranych. Wczora pewne Towarzystwo *Anglików* na *Ziełdzie Naro*: doniosło Pana *Lindsay*.

Pan *Condorcet* kazał drukować Adres do *Holendrów*, zachęcając ich do uwolnienia się od *Rządu Stadhudera*.

Drugi Adres wydał on dla *Hiszpanów*, gdzie podobną im daie radę.

Bogaty Bankier Dworski *DuRevey*, wzięty został do arefztu, z okazji (jak powiadaia) odkrytych niedawno Papierów w *Thuileries*. Między odkrytymi temi Papierami, w powfzechności mówiąc, żadnego iezzcze Dokumentu y Autentycznego Papieru dotąd nienaleziono, któryby służyć mógł na formowanie Procefsu Sądowego przeciwko Królowey. Królowa zupełnie teraz na twarzy zmieniła się tak, iż zgoła iey niemożna poznać; mówi mało, kiedy niekiedy uściśka tylko swe Dzieci; niedawno żądała Książki pod tytułem: *Zycie Maryi Szkocekiej Stuart*. Siostra Królewka *Madame Elzbieta*, pokazuje się umysłu przeciwnościami niezgiętego. Król spokoyność swoją stale utrzymuie.

Głofszą, że tu do nas przybył Manifest Króla *Pruskiego*, z wyrażeniem powodów, dla jakich *Pruska* Armia w *Wrześniu* tak nagle ruszyła z *Francyi*. Król *Pruski* (jak w mniemanym o-wym Manifestie wyrażono) miał odebrać przyślaną iemu zamordowaney *Xiężney de Lamballe* głowę, y List przyłączony z doniesieniem, że iezeli on bliżey przystąpi ku *Paryżowi*, tedy codziennie na spotkanie iego przysła mu iednę z głów *Familii Królewskiej*. Daley Król *Pruski* odebrał dwa Listy od *Ludwika XVI*. y *Małżonki* iego własną ręką pisane z prozbą, ażeby się bliżey do *Paryżu* niepomykał, bo inaczey życie ich byłoby w niebezpieczeństwie oczywistym. *Dumourier* także powiedział, że obiedwie Osoby *Królewskie*, osiarać padną niewodnie, gdyby *Prusacy* kroki swoje głębiey posuwać chcieli, ale rzeczy z czasem się ułożą, y zaspokoia, y Król mógłby iezzcze *Wolność swą* odzy-

flkać, gdyby się cofnięto; wtedy y *Dumourier* udałby się nazad na Zimowe Kwatery &c. Wielu o aktualney *Exyftencyi* tegoż Manifestu powątpiwa.

Z *Marsylii* dnia 18. *Listopoda*. Rzpłta *Genueńska* pozwoliła dla 2,000. *Francuzów* przejść przez swoje *Territorium*. Za niemi większa wkrótce liczba *Francuzów* jest spodziewana, którzy pod *Generałem Anselme* maszerować chcą ku *Równinom Turynskim*.

Od *dolnego Renu* dnia 30. *Listop*: *Xiążęta Francuscy* *Hrabia Prowancyi* y *Hrabia Artezji*, przybyli na dniu 27. do *Duseldorf*, gdzie bawią się dotąd. *Wczora wieczorem* y *Xże Biskup Leodyski*, tam przyjechał.

Z *Trewiru* dnia 2. *Grudnia*. *Francuski General Beurnonville* maszeruje z 30,000. *Francuzami* na *Miasto* nazwe. *Wczora wieczorem* *Awangwardya* jego stała już przy *Waltrach* o iną milę od *Trewiru*. *Woyska Cesarzkie* przed nazwym *Miastem* stoją okopane, y teraz właśnie przyciąga tu *General Austriacki Xiąże de Hohenlohe* z *Luxemburga* z czterema *Reymentami* y z liczną *Artylerją*, przez co *Woyska Cesarzkiego* tu liczba została do 18, *Tysięcy* *Zołnierzy* powiększona.

Z *Wiednia* dnia 1. *Grudnia*. *We* *Wtorek* *Wielka Rada* była u *Cesarza Jmci*, na które y *naydowali* się *Vice-Kanclerz* *Hrabia Cobenzel*, *Hrabia de Colloredo*, y *Referendarz* *Baron de Spielmann*, tudzież *Pruski Posel* *Hrabia de Haugwitz*, który niezwłocznie zaraz po *Radzie* *odprawioney* *Kuryera* wysłał do *Króla Jmci*. *Kuryer*, który ostatnią opinią *Niemieckiego Seymu* do *Wie-*

dnia przywoził, od *Cesarza Jmci* stem *Dukatów* *udarowany* został.

Z *Wiednia* dnia 1. *Grudnia*. *Spo-* *ry* y *pokłocenia* z *Bośniakami* stają się codziennie *żwawsze*: dla *tey* *przyczyny* *posłano* *Ordynans* do *Czterech Batalionów Węgierskich*, ażeby niezwłocznie *ruszały* ku *Obozowi Bania-Luka*; a *Posel* *nasz* w *Carogrodzie* *Baron de Herbert* ma *nalegać* u *Porty*, ażeby *ta* *przez Ferman* *deklarowała*, że *ieżeli* *Bośniacy* *dłużey* *ieżczey* *opierać* się *zechcą* *uskutecznienu* *Traktatu Szytowskiego*, *tedy* *zupełnie* *wła-* *snemu* *łofowi* *swemu* *będą* *zostawie-* *ni*.

Z *Paryża* dnia 30. *Listop*: *Na* *Sesysy* *dnia* 27. *Zjazd Narodowy* *przy-* *łączył* *Dobra* *przeszłego* *Króla* *do* *Ad-* *ministracyi* *Narodowey*; *Pensye*, *Trak-* *tamenta*, y *wszystko* *to*, *co* *Dwór* *Królewski* *opłacał* *dawniey*, *ustaje* *z* *dnem* 31. *Grudnia*.

Deputacya z *Anglików* y *Szkotów* *przysłana* od *Towarzystwa* *Przy-* *iaciół* *Konstytucyi*, *ofiarowała* *Narodowi* *Francuskiemu* *Patryotyczny* *dar* *od* 6,000. *par* *Trzewików* *dla* *Armii*. *Tysiąc* *par* *przysłano* *już* *do* *Calais*; *reszta* *zaś* *po* *tyśiącu* *coty-* *dzień* *będzie* *nadesłana*. *Publiczny* *od-* *głos* *radości* y *dziękczynienia* *na* *Zie-* *ździe* *Narodowym* *za* *ten* *dar* *dał* *się* *łyszec*.

Od *Górnego Renu* dnia 1. *Grud*: *Podług* *wiadomości* z *Strażburga*, *Ar-* *mia* *Generała* *Custine* *znaczne* *Posiłki* *odbiera* *ztamtąd*. *Przy* *Weissenburg* *zbiera* *się* *Korpus* *od* 15,000. *Francuzów*. *Cały* *niemal* *Garnizon* z *Strażburga* *wymaszeruje*, y *Zaloga* w *Strażburgu* *zajęta* *będzie* *przez* *Ochotników*.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

Wc SRZODĘ DNIA 26. GRUDNIA R. 1792.

Z Warszawy d. 26. Grud: Podczas Świąt Bożego Narodzenia, w Kolegiacie tutejszey Mszą z Północy śpiewał JX. *Malinowski* Suffragan *Mie-dnicki*, Summę zaś JX. *Skarszewski* Biskup *Chetmski* y *Lubelski*.

Konfederacya Generalna Obóyga Narodów, dnia 17. tego Miesiąca w *Grodnie* wydała *Uniwersał*, zakazujący Pism y Druków przeciw *Religii*; a to w następujących wyrazach:

Konfederacya General: Wolnych Oboyga Złączonych Narodow. Idąc Przodków swoich torem, za grunt i pierwszą zasadę, wszystkich czynności swoich położyła, *Wiarę y Wolność*; Wiarę bynajmiej nieoddzielną od Cnot Chrześcijańskich y Obywatelskich, a *Wolność* uległą *Prawom* Narodu.

Te dwie zasady, z sobą łącząc, a pierwszeństwo zawsze dając *Religii*, bez której pośpicie *Wolność* przemienia się w swawolę, a z czajem w niewolę; postanowiła użyć wszystkich środków, do utrzymania tych dwóch sprężyn prawdziwey szczęśliwości Narodowey.

Z tego powodu, nie może Konfederacya obojętnym poglądać okiem na niektóre iawne przeciw *Religii* zdrożności, szkodliwe samemu Towarzystwu, szkodliwe *Republikańskiemu* Rządowi.

Zwolnione przez skazę obyczajow serca niektórych wyrodných Obywatelow, pod pozorem wolnego myślenia, barwiąc bluźnierstwa swe przeciwko *Begu* płaszczem *Filozofii*, nie wystawiają przed sobą nic tak świętego y szanownego w *Boſtwie* y *Religii* *Chryſtufowey*, na co by się śmiało, iadowicie, szydersko, piorem y usty targnąć nie wazyli.

Ośmielona iawna niezbożność wybujałych *Mędrkow* nie karnością, y czajem pomknęła się tak daleko, że się śluznie obawiać należy, aby się do *Narodu* nie wrócił ów wiek, na który obcy *Pisarz* y mniej przyjazny *Religii* naszey, niegdyś narzekał: „*Wolność* (prawi) *sumnienia* y *bluźnier-nia* *Boga*, dziś *Polskę* takimi zarazami napęłniła, którychby żadna *Religia* pod słońcem nie pie-
„*wała*.“

Nie jest zamiarem Konfederacyi, wchodzić w skrytości czyiegokolwiek sumnienia, abo gwałtownie zniewalać kogo do wyznania panującey *Wiazy*; lecz ieżli *Prawa* y *Rząd* Nasz, według pewnych *prawideł* tolerancie różnego wyznania, *Obrządku*, y *Religii*; nie idzie ztym, iż wolno w *Chrześcijaństwie* zrodzonemu *Obytelowi*, iawnie do żadney nie znać się *Religii*, iż mu wolno głośno lżyć *Boga*, bluźnić *Zbawcę* y *Odkupiciela* *Narodu* *Ludzkiego*; nagrawać się z *Świętey* *Ewangielii*, a tym samym zarażać serca niewinnych, zwodzić prostych, omamiać słabych, zafszczępić y krzewić *Libertynizm*; a młodych *Synow* *Ojczyzny*, przyszłą iey nadzieję y podporę, rozwalniając obyczaje, przetwarzać w *Synow* *Belliala*.

Przeto nim przez *Formę* *Rządową* obmyślemy środki na skutek dostateczniejszy *Praw* *Przodków* naszych, za bluźnierstwo y *Pisma* przeciw *Religii* iadowite surowość rozciągających; nim w uſtanowić się mających *Magistraturach*, zlecone będą szczególniejsze warunki y *Censury* *Książ* y *Pisim*, z *Zagranicy* y z pod *Prasły* *Drukarniow* *Kraiowych* wychodzących opisane

zostaną; obligujemy Przewielebnych JJ. Xięży Biskupów, ażeby całą ku temu zwrócili gorliwość, iżby bluźnierstw, Pism, Gazet, Druków, Religią łączących y dobre obyczaje każących dostrzegali pilnie; Zalecamy oraz Konfederacyom Miejscowym, ażeby ku pomocy temu zamiarowi były. Komuży zaś kolwiek takowe przestępstwo dowiedziono, ten w Sądzie Miejscowey Jurydykcyi przekonany, według Praw Kraiowych, y ukarany być ma.

Które to postanowienie, iżby po wszystkich Miastach y Kościołach czytane y publikowane było, Konfederacya Wolnych Obojga Narodów Zwierzchności Duchowney y Świeckiej zaleca. Dan w Grodnie na Sejmy Konfederacyi Generalney Obojga Narodów, Dnia Siedmiastego Grudnia, Tytuł Siedmiest Dzwiedździesiąt Drugiego Roku.

Stanisław Szczęsny Potocki G. A. K. Marszałek Konf: Kor: Alexander Xiąże Sapieha Kancl: W. Mars. Konf: W. X. Litt: Dyzma B. Tomaszewski Sekret: G. K. K. Jan Z arzycki Pieczęci W. y Konf: W. X. L. Sekret.

Tegoż dnia, teyże Konfederacyi General: Obojga Narod: wyzedł drugi Uniwersał ogłaszający Zamiary teyże Generalney Konfederacyi, w następujących słowach:

Konfederacya Generalna Wolnych Obojga Złączonych Narodów. — Wszystkim w obec, y każdemu z obojga, komuży o tym wiedzieć należało, do wiadomości podaie. Zbliża się moment, w którym Rzplta Wolność y niepodległość, a Obywatel swoje swobody uyrzy zabezpieczone. Wkrótce znikną te fałszywe mniemanie, które potwarz rozkiewiając po Kraiu, napelniała goryczą serca Włpót-Ziomków. Narodzie! oddasz nakoniec Sprawiedliwość tym, którzy około szczęścia twoiego pracując, z ochotą ponieśli na ofiary życia, y własne majątki; a którzy obelgi rozrzucone po Kraiu, celem zamieszania spokojności wewnętrzney cierpliwie znosić umieją; Lecz nim Rząd Republikantki z gruzow wywróconego Monarchizmu wydobyty a wszystkie onego części w przyzwoitych stosunkach opisane zostaną. Konfederacya Generalna Obojga złączonych Narodów, z tą ufnością, którą sama tylko Cnota wzbudzić umie, odzywa się do Włpót-Obywateli, y powody przerwania Jurydykcyów Sądowych usprawiedliwia. W ten czas, kiedy świeżo wyległy Despotyzm gwałt kartki Wolnych Polaków, aby własney brońmi niewoli, myśleć o Sprawach y Procederach było rzeczą niewłaściwą. W ten czas kiedy zwiedziona część Narodu groziła tym, którzy Praw Przodków swoich wyrzekać się niechcieli; szukać sprawiedliwości, było iedno, co znajdować zemstę. W ten czas zatem Konfederując się Narody przez Akt swóy początkowy, zawieśli w całym Kraiu Sądownictwo. Minęły czasy okropne, y uspokoił się Naród we wszystkich swoich częściach, otwarcie Magistratur Sądowych, stało się dzisiaj konieczną potrzebą; ale iakież to ją Magistratury, któreby otworzyć można było pierwiey, aniżeli Forma Rządu y opisanie Jurydykcyów do takoweyże Formy stosowne uakutecznione zostanie? Wkrzeszać Jurydykcyę, iakie przed Seymem Rewolucyjnym znajdowały się, jest dziś rzeczą niepodobną; w przeciagu bowiem kilku lat, Osoby na Urzędach zostające, iedne powymierały, drugie uczyniły Recesę, inne na wyższe postąpiły stopnie, tak dalece, że otwierając dzisiaj Jurydykcyę dawne, nie byłoby w iednych połowy, w drugich przynajmniej potrzebnych do Kompletu Urzędników. Przywracać Urzędy przez Seym Rewolucyjnuy uchwalone, byłoby iedno, co upoważniać Dzieło y zewszech miar nieprawne, y Narodowi niedogodne. Ostatnie Seymiki, na których Intryga y duch zguby Rzpltey przewodził z ogólnego względu były Dziełem niedostatecznym: Tam Obywatel, co nie chciał zaprzysięgać Niewoli, co się wzdrygał obierać Delegatów na dziekczynienie za narzucone kaydany; został albo zapomniany, albo do Obrad Publicznych niedopuszczony; tam bogaty ciągnąc Seymiki do Mieścicy y daley, odepchnął poczciwego, ale ubogiego Obywatela, niemogącego wyrównać kosztom Intryganta; tam Brat, ktoremu z dziadu po Oycu dostał się majątek, albo w zastawie, albo w Kapitałach, patrzył ze smutkiem na Brata, że ten biorąc na część swoją Dziedzictwo, zabrał onemu razem y prerogatywę Szlachectwa. Któryż to Seymik, wolny został od Urzędowego zalkarżenia? ileż ich dotąd w Trybunałach nierozwiązanych zostało? Seym zeszły Rewolucyjnuy, lubo doświadczony gwałty, chciał równie gwałtowną zagładzić Konfitycuyą, przez zaaprobowanie ogólne wszystkich nielegalnych Seymików, niepotrafił jednak przeszkodzić Obywatelom, aby ci na ucisk y niesprawiedliwość Publicznych nieuczynili zażaleń. W takim stanie są rzeczy; a kiedy dla przyczyn wymienionych, ani Jurydykcyę dawne, ani świeżo przez Seym Rewolucyjnuy ustanowione, otworzeniem być nie mogą, Konfederacya Generalna Obojga

Narodow, oświadcza podwoić swoje prace, ażeby opisanie y Magistratur Sądowych y Seymikow, nayrychley dokończone, oraz w tymczasową Exekucyą wprowadzone być mogło; A iako zamiar konfederowania się Narodow, ten był istotny, ażeby odjętą Wolność przywrócić Współ-Obywatelom, tak Konfederacya Generalna, wierna zawsze początkowym swoim zasądom, świecie zachowywać pragnie Prawa Wolney Rzplitey, a z tego powodu zaręcza: że wszystkie Urzędy chce mieć Elekcyjne, y te pod wolny wybor Obywatelow, przez Uniwersaly swoje na naypierwsze Seymiki ogłosi. Nim zaś to dopełnionym zostanie, deklarowała: iż Assessorze y Kommissye Skarbowe, będą ładząc Sprawy przedsię rozwiązania potrzebujące, a tym Juryzdykcyom właściwe; A zaś Konfederacyom Miejscowym y Sądom *Ultima Instancia*, pozwoliła przyjmować Sprawy w przepisanych Uniwersalami rodzajach. Służyć Współ-Obywatelom, znosić się z onemi y być otwartym we wszystkich czynnościach, są to ściśle prawidła, które sobie Konfederacya Generalna Obyga wolnych złączonych Narodow przepisała; a te dopełniając, niniejszy Uniwersal rozdrukować, do Gazet publicznych podać, do Konfederacyow Miejscowych rozesłać, y z Ambon po Kościołach ogłosić zaleca. Działo się w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Obozga wolnych złączonych Narodow, Dnia Siedmnaściego Miesiąca Grudnia, Tyśiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego Roku.

Stanisław Szczepny Potoski G. A. K. Marszałek Konf: Kor: Alexander Xięże Sapieha Koncl: W. Marsz: Konf: W. X. Lit. Dyżma B. Tomaszewski Sekretarz G. K. K. Jan Zarzycki Fiec: częci W. Konf: W. W. L. Sekret:

Z Paryża d. 50. Listop: Dway Extraordynaryjni Deputowani Departamentu *Loire y Cher*, na Audyencyi u Narodowego Ziazdu dnia 26. otrzymaney, donieśli o wszczętym Rokofzu w Departamencie namienionym. Jeden z nich podał na Piśmie *Proces Słowny* ułożony w *Blois* dnia 24. tego Miesiąca przez pewnego Obywatela z *Vendome*, następuiącey treści: „ Na dniu 24. Listopada wieczorem 4,000. Ludzi Zbroynych, y między nimi 150. Jazdy wkroczyło do *Vendome*. Przez noc, przyciągnęło ieszcze 2,000. innych Zbroynych. Zwiastowali oni, że przychodzą na sprawowanie Naywyższej Władzy, na stanowienie Taxy pomierney na Zywności; y Cenę Zboża po 21. *Denarów* Funt jeden zniżyli. Ludzie ci, chcą także udać się y do *Blois*, y do innych Departamentu Miasł, gdzie są wielkie Targi, chcą oraz przed sobą prowadzić Korpusy Administracyjne, y Sądowe Juryzdykcyjne. Deputowani przydali ieszcze, że Kanton *Romartin* jest nayniebezpieśliwszy, bo tam o Zboże tak jest trudno, że Ludzie żyć muszą otrębami, przymieszawszy do nich Kartowfli y Kapusty; Kobieta jedna trzy razy poszła na Targ, chcąc kupić Zboża, ale nie znalazłszy, z rozpaczy zabiła dziecko własne; w Departamencie jest wprawdzie Zboża dosyć, lecz Cyrkulacya onego przez niechętnych została zatamowana.

Extraordynaryjni Deputowani z Departamentu *de l'Eure y Loire* z żałosnemi równie wiadomościami sfaneli u Kratek Narodowego Ziazdu, y o podobnych z przyczyny niedostatku Zboża rozruchach w ich Departamencie wszczętych donieśli Zgromadzeniu.

Chabot odezwał się, że y po innych Departamentach, iako to: w Departamentach *de la Sarthe, Seine y Marne, de la Correze, du Loiret*, daią się już widzieć początki takieyże Insurrekcyi. Po długich sporach dekretoowano co następuje: (1) Narodowy Ziazd zleca Władzy Wykonawczej, ażeby ta rozesłanych po Departamentach Kommissarzów nazad przywołała, tych wyjąwszy, ktorzy zostali areżtowani. (2) Władza Wykonawcza nie będzie odtąd mocna wysłać Kommissarzow bez upoważnienia wyraźnego od Zgromadzenia. (3) Trzey Kommissarze ze szrodka Zgromadzenia mianowani, udadzą się do Departamentow *de la Sarthe, de l'Eure y Loire de Loire & Cher, du la Correze, d' Indre & Loire, y du Loiret*.

Na Sefsyi dnia 28. Minister *Roland* doniósł, że kupy Buntowników, które ukazywały się w *Montdoubleau*, *Saint-Palais*, y *Vendome*, naiechały iuż y MIASTO *Blois*, a teraz najazdami swemi grożą y MIASTU *Orleans*. MIASTO *Chartres* odparło y do ucieczki przymusiło 3,000. Zbroynych Najezdników. W *Mons Publicznę Władze* zostały znieważone y bezczeszczone; a wszystkich tych rozruchów sprężyna tajna jest w *Paryżu* założona. Naostatku twierdził on, że w *Paryżu* samym bliższego nader zaburzenia lękać się trzeba, bo wczora iuż chciano wypalić z harmaty na znak publiczney trwogi. „ List *Rolanda* do *Deputacyi Rolniczey* odesłano.

Przywołano Generalnego Kommandanta *Paryskich Gwardyi Narodo: Santerre*, y pytano się go o stanie niniejszym MIASTA *Paryża*. *Santerre* powiedział: nie było iezcze takiego uspokojenia w *Paryżu*, iak jest teraz. Nikt się nie meldował o wyfrzelenie harmaty na publiczną Trwogę, y zapewne żaden się o to nie zmelduje, ręczę za to pod utratą głów moiey. Rozsiano umyślnie, że zboże w *Anglii* zakupione, y przywiezione do *Havre*, jest zepsute; ia upewniam, iż to zboże naylepszego jest gatunku. Powiadaia, że dla wzniecenia litości nad losem Krola, Ludzie majątni w tym widoku każą rozdawać dla uboższych Mieszkańców funkie y pieniądze.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 26. GRUDNIA ROKU 1792.

W tutejszey Drukarni Nadworney *JKMcI* y *P. Kommissyi Edukacyi Naro:* znajduie się Pismo w Francuskim ięzyku pod Tytułem: *Reflexions présentées a la Nation Française*. Kolztuie oprawna alla ruś: Złt: 2.

Na mocy Prorogacyi przez Urząd Ławniczy MIASTA *Pragi*, dwa Dworki ieden po *Skilichbach* czyli *Wolskich* na dniu 29. Miesiąca Grudnia, zaś drugi Dworek po *Kurfeltach* czyli *Tyłowickich* na dniu 31. Miesiąca tegoż Roku bieżącego sposobem Licytacyi w miejscu gdzie stoją blisko Kościoła *Bernardyńskiego* sprzedawane będą.

Na *Gnoiowej Górze*, teraz *Zielona* zwaney w Dworku drewnianym, dnia 27. 28. 29. tego Miesiąca o godzinie w pół do 8giey po południu odprawieć się będzie Aukcyja przez *Aukcyonatora Uprzym*. *JKMcI* na Rzeczy następujące, iako to, Suknie *Białogłówekie*, bieliane, komody orzechem wykładane, kanapy, krzesła, stoły, stoliki, zwierciadła, izały, miedź, cynę, miodadz Szklą, Książki w różnych ięzykach, y inne rzeczy.

Nazajutrz po *Nowym Roku*, zacznie się w *Siemiatyczach* Kurs *Babienia*, zwykłym zwyczajem od *Dziedzicow* (miłośniernych y względnych na dobro swoich *Włościanow*) ustanowionym; to jest, że oprócz samego dla *Białychłow* przez trzy Miesiące wikt, Nauka, mieszkanie, y opał, nie kosztować nie będzie.

U P. Dufoura znajduie się Assortyment Biletów do *Wizyt* na *Kartach* y na *Papierze* w rozmaitych kolorach y deseniach nowych, iako też kart białyh wybitych y niewybitych. Tom 3. Dzieła pod tytułem: *O Prawach Fizycznych y Moralnych Swiata* czyli *Prawdziwe Systema Natury* z *Dzieł* Francuskich zebrane przez *W. R. Karczewskiego*, w *Akademii Krakowskiej Filozofii Doktora*, od dawnego czasu pożądany, będzie do przedania na dzień 27. Grudnia za Złt: 5. Tom 5. tegoż Dzieła jest pod prasą. Tom 4. Dzieła pod tytułem: *Nauka Prawodawctwa* przez *Kawalera Kaientana Filangieri* napisana po *Włosku*, tłumaczenia *W. R. Karczewskiego*, przedaje się po Złt: 5. Tom 5. tegoż Dzieła także jest pod prasą. Tom 7. *Dykcyonarz Medyki, Chirurgii &c:* wydaie się gratis. Uprasza się *II. PP. Prenumeratorow*, aby *Tomy* swoje odebrać raczyli. Gdy *Tom* 8. y ostatni tego tak pożytecznego dla ludzkości Dzieła będzie skończony; wiadomiona zostanie Publicznosc. Można iezcze na nie prenumerować płacąc *Czerw: Zł: 4.* Gdy całe Dzieło będzie skończone, kosztować będzie *Czerw: Złt: 5.* *Paweł y Marya, Kochankowie* iakich mało, *Historya Indyilka* tłumaczona z *Angielskiego* przez *M. Skoraszewskiego* 2. *Tomy*, kolztuie Zł: 4. *Pierwiastki Literatury Polskiej*, czyli *Powieści Moralne* w ięzyku *Polskim* przez *P. R. B. C. S. Podkomorzycy Parnawskiego* po *pierwizy* raz wydane. Zł: 3.